

เลขที่.....

ประโยคธรรมศึกษาชั้น[✓]ตรี []โท []เอก
 ระดับ
[]ประถม
[✓]มัธยม
[]อุดม

วิชา
 เรียงความแก้กระทู้ธรรม

สอบในสนามหลวง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

	ปจฉา ตปติ ทุกกฏ.
	หลังจากทำความชั่วลงไป ย่อมเผาผลาญใจในภายหลัง
	บัดนี้ จักได้อธิบายขยายความแห่งพุทธศาสนสุภาษิตที่ยกขึ้นเป็นบทเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็น
	แนวทางแห่งการศึกษาและแนวทางแห่งการปฏิบัติ โดยสมควรแก่อัตภาพและธรรมเป็นลำดับไป
	ดำเนินความว่า ขึ้นชื่อว่าความชั่ว เมื่อใครทำไปแล้ว ย่อมจะได้รับผลของมันอย่าง
	แน่นอน ถึงแม้ว่าบางทีความชั่วที่ทำนั้นจะให้ผลชั่วบ้าง แต่สิ่งที่แน่นอนคือ มันให้ผลแน่เราอาจจะเห็น
	ว่ามีบุคคลจำนวนมากที่เขาทำความชั่ว แต่เขายังมีชีวิตที่สุขสบาย ไม่เห็นได้รับผลของความชั่วที่เขาได้
	ทำหลังจากทำความชั่วลงไป ย่อมเผาผลาญใจในภายหลัง การเสวยทุกข์หรือการมีชีวิตที่สุขสบายนั้น
	เป็นอันสงสัยของความคิดหรือบุญเก่าที่เขาได้เคยทำไว้เท่านั้น ไม่ใช่ผลของความชั่วในปัจจุบัน เมื่อใดที่
	ความชั่ว อย่าไปทำมันเลยดีกว่า เพราะถึงอย่างไร มันต้องให้ผลแน่นอนความคิด หรือความชั่ว มันก็เป็น
	ธรรมชาติของมันอยู่ตามธรรมดา ลำพังตัวมันเองก็ไม่ได้ให้คุณให้โทษแก่ผู้ใด แต่ถ้ามันได้เข้าไปสิงสถิต
	อยู่ในใจดวงใดแล้ว มันก็พร้อมที่จะแสดงคุณและโทษออกมาให้เห็นได้เมื่อนั้น นอกจากนี้แล้ว ยังไป
	หลงสำคัญผิดคิดว่า ความชั่วที่ทำนั้นเป็นความดีอีกต่างหาก โลกนี้ทั้งโลกมันจึงเกิดโกลาหล อลหม่าน
	ขึ้นมา เพราะคนทำชั่วก็สำคัญผิดคิดว่าตัวเองทำดีแล้ว หรือบางทีก็รู้อยู่ว่า ตัวเองทำชั่ว แต่ก็ยังยินดีที่
	จะทำ ก็เพราะไม่รู้จักคุณแห่งความดีเป็นอย่างไร โทษแห่งความชั่วเป็นอย่างไร ทำชั่วแล้ว จะต้องได้รับ
	ผลแห่งการทำชั่วอย่างไรบ้าง เพราะเหตุนั้น กรรมชั่วของตนเอง ย่อมนำไปสู่ทุกข์ และคนที่ทำดีได้ดี
	ทำชั่วได้ชั่ว ถ้าทำความชั่วเลวจนเป็นนิสัย กรรมดีกรรมชั่วของตนเอง ย่อมส่งผลนำไปสู่ทุกข์และสุขติ

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า
	สานิ กมฺมานิ นยฺนติ ทฺวคฺคิ.
	กรรมชั่วของตนเอง ย่อมนำไปสู่ทุกติ
	อธิบายความว่า ในเมื่อบุคคลยังไม่อาจแยกแยะได้ด้วยปัญญาว่า อะไรคือความดี อะไรคือ
	ความชั่ว จึงเป็นการยากอยู่เองที่จะทำดีได้อย่างมั่นคง และมักหลงทำความชั่วไปอย่างไม่รู้ตัว และ
	กรรมชั่วของตนเอง ย่อมนำไปสู่ทุกติ ข้ำร้ายบางคนรู้ตัวอยู่ว่าได้ทำชั่ว และไม่รู้จักทำความดีด้วย ศีล
	สมาธิ ปัญญา เป็นทางแห่งความดีจะเป็นเหตุให้ดับทุกข์ได้ จงพากันทำให้มาก เจริญให้มาก ก็ไม่มีใคร
	สนใจอยากจะรักษาศีล อบรมสมาธิ เจริญปัญญาและถึงแม้ธรรมจะซับซ้อนว่า ความโลภ ความโกรธ
	ความหลง เป็นภัย เป็นทางแห่งความชั่ว จะนำทุกข์มาให้ จงพากันละเว้น อย่าหาญกล้าพากันทำ ก็ไม่
	ค่อยมีใครยอมเชื่อฟังนัก ยังคงพอใจที่จะโลภ พอใจที่จะโกรธ พอใจที่จะหลง กันอยู่นั่นเอง ดังนั้น ถ้า
	อยากจะรู้ว่า ตัวเองเป็นคนดี หรือเป็นคนชั่ว ก็จงตรวจดูที่ใจว่า มันทำดีได้ง่ายไหม หรือมันทำชั่วได้
	ง่ายกว่า เรามีศีลประจำการอยู่ในใจหนักแน่นมั่นคงแค่ไหน? เรามีสมาธิพอทำให้สงบได้บ้างหรือไม่?
	เรามีปัญญาพอที่จะรู้แจ้งเห็นจริงในธรรม รู้ดี รู้ชั่ว ละชั่ว ทำดี ได้มากน้อยแค่ไหน?ถ้าพอจะมีความดี
	อยู่บ้าง ก็จงตรวจตราให้ลึกซึ้งแยกคายลงไปอีกว่า ป้อมปราการ คือ ศีลของเรามันแน่นหนามั่นคงดี
	หรือยัง? จะต้องเสริมความแข็งแกร่งตรงไหนบ้าง เพื่อให้มันแน่นหนามั่นคงยิ่งขึ้นไปอีก อย่าให้ความ
	ชั่วมันแทรกซึมเข้าไปได้ จนกระทั่งสามารถทำให้สงบ เกิดปัญญากำจัดความชั่วที่มีอยู่ในใจให้มันสิ้น
	ซากไปจากใจได้ หรือทำให้มันลดน้อยถอยลงไปเรื่อย ๆถ้าไม่เป็นเช่นนี้ ใจเราก็ตกอยู่ในวงล้อมของ
	กิเลส ยากที่จะตีฝ่าแหวกวงล้อมของกิเลสออกไปได้ ก็มีแต่ต้องถูกกิเลสย่ำยีจนเสียผู้เสียคนไปเสียมาก
	เพราะไม่มี ศีลสมาธิปัญญา ก็ไม่มีอาวุธที่จะใช้ป้องกันตัวเองให้รอดพ้นจากการกดขี่บังคับของกิเลสได้

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ขุททกนิกาย สุตตนิบาต ว่า
	กมมุนา วตตตี โลโก.
	ชาวโลกย่อมเป็นไปตามกรรม
	อธิบายความว่า ชาวโลกย่อมเป็นไปตามกรรม ไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ดิรัจฉาน ล้วน
	แล้วแต่เป็นไปตามอำนาจของกรรมทั้งนั้น กรรมเป็นตัวบงการชีวิตสรรพสัตว์ ให้มีสุขบ้างมีทุกข์บ้าง
	แตกต่างกันไป ตามอำนาจแห่งกรรมที่เขาทำไว้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ ก็เพราะกรรมพามา สัตว์ดิรัจฉาน
	ทั้งหลายที่เกิดในสภาพนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นช้าง ม้า วัว ควาย หมา แมว รวมลงคือสัตว์ทุกชนิด เขา
	ไปเกิดในสภาพเช่นนั้นก็เพราะกรรมพาไป ไม่ใช่สิ่งอื่นแม้แต่มนุษย์เราเกิดมา มีรูปร่างหน้าตาแตกต่าง
	กัน มีฐานะความเป็นอยู่ต่างกัน บ้างร่ำรวย บ้างยากจน บ้างก็พออยู่ได้ ทั้งหมดนั้นก็เพราะกรรม
	จัดสรรให้เป็นไป ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่า แต่ละบุคคลได้สร้างกรรมไว้อย่างไรนั่นเอง ดังนั้น เมื่อรู้อย่างนี้
	แล้ว พึงสร้างแต่กรรมดีเถิด อย่าสร้างกรรมชั่วเลย เพราะกรรมดี จะอำนวยผลที่ดี เป็นความสุขความ
	เจริญ ส่วนความชั่วนั้น ย่อมจะอำนวยผลที่เป็นความชั่ว เป็นความฉิบหายเดือดร้อนแก่ผู้กระทำ เด็ก
	ทุกคน กว่าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต้องการการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป ร่างกายเติบโตได้
	เพราะอาหารฉันใด จิตใจจะเจริญงอกงามได้ย่อมต้องการความรัก ความเข้าใจ และกำลังใจจากพ่อแม่
	ฉะนั้น” เคยมีผู้ที่รู้สึกผิดกับการเลือกเส้นทางชีวิตโดยไม่เชื่อพ่อแม่หรือเคยมี ที่รู้สึกอึดอัดเพราะใช้
	ชีวิตแบบเชื่อฟังพ่อแม่ทุกอย่างซึ่งขัดกับเส้นทางความฝันของตัวเองเพราะเราโตมากับกรอบที่ ‘ลูกที่ดี
	คือลูกที่เชื่อฟังพ่อแม่’ ‘ลูกที่ดีจะไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ’ ตอนเป็นเด็กเล็กๆ การเป็นลูกที่ดีตามกรอบ
	ข้างบนก็ง่ายแหละแค่ทำตามหรือเชื่อฟัง แต่เมื่อเข้าวัยรุ่นเราเริ่มมีกรรมเป็นตัวของตัวเองตามใจตัวเอง